

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 455/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti HYDREX, s. r. o., Partizánska 1877, Hriňová, zastúpenej advokátskou kanceláriou SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, konajúcou prostredníctvom prokuristu JUDr. Milana Gocníka, LL.M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 20 Cb 244/2010 z 1. októbra 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 115/2016 z 26. októbra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti HYDREX, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. decembra 2016 doručená sťažnosť HYDREX, s. r. o., Partizánska 1877, Hriňová

(ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“ alebo „žalobca“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 20 Cb 244/2010 z 1. októbra 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 Cob 115/2016 z 26. októbra 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Sťažovateľka v súvislosti s doterajším priebehom konania pred všeobecnými súdmi uvádza:

«Pôvodný žalobca, spoločnosť [REDAKOVANÉ] podal proti spoločnosti [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ], vo veciach týkajúcich sa organizačnej zložky: [REDAKOVANÉ], organizačná zložka, so sídlom [REDAKOVANÉ]... (ďalej len „žalovaný“) na Okresnom súde Žilina žalobu doručenú súdu dňa 19. 8. 2010 spojenú s návrhom na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie sumy vo výške 1.172.845,83 € s prísl., ktorú odôvodnil tým, že žalovaný si na základe zmluvy o dielo zo dňa 21. 9. 2009 (ďalej len „zmluva o dielo“) u pôvodného žalobcu objednal práce na diele CP5A0062 rekonštrukcia letiska Sliač. Žalovaný si následne objednal práce nad rámec zmluvy o dielo zo dňa 21. 9. 2009, ktoré žalobca v zmysle stavebného denníka riadne a včas vykonal a ktoré žalovaný prevzal. Pôvodný žalobca vystavil faktúru č. 2010000041 na sumu vo výške 1.172.845,83 € zo dňa 15. 7. 2010, splatnú dňa 30. 7. 2010, ktorú žalovaný napriek opakovaným výzvam nezaplatil. Pôvodný žalobca si zároveň uplatnil zákonný úrok vo výške 9 % ročne z fakturovanej sumy odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti neuhradenej faktúry.

Dňa 18. 11. 2010 uzavreli pôvodný žalobca ako postupca so vstupujúcim žalobcom (sťažovateľom – spoločnosťou HYDREX, s. r. o.) ako postupníkom zmluvu o postúpení časti pohľadávky, ktorej predmetom bol prevod pohľadávky vrátane príslušenstva a všetkých práv s ňou spojených, ktorá vznikla pôvodnému žalobcovi voči žalovanému na zaplatenie ceny diela. Dňa 26. 11. 2010 uzavreli pôvodný žalobca a sťažovateľ ako vstupujúci žalobca

Dodatok č. 1 k Zmluve o postúpení časti pohľadávky, v zmysle ktorej bola postúpená celá pohľadávka pôvodného žalobcu voči žalovanému.

V zmysle bodu 1 čl. I zmluvy o postúpení časti pohľadávky nadobudol sťažovateľ voči žalovanému pohľadávku na zaplatenie ceny za vykonanie diela, ktorá ku dňu podpisu zmluvy o postúpení pohľadávky predstavovala sumu v celkovej výške 1.172.845,83 €.

Na základe uznesenia zo dňa 17. 1. 2011 č. k. 20 Cb/244/2010-124, ktoré sa stalo právoplatným dňa 16. 3. 2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 7. 4. 2011 č. k. 13 Cob/123/2011-177, súd pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu tak, že na miesto pôvodného žalobcu vstúpil do konania sťažovateľ.

Žalovaný vo svojich písomných vyjadreniach uvádzal, že medzi pôvodným žalobcom a žalovaným bola uzatvorená písomná zmluva o dielo, ktorú žalovaný ako objednávateľ podpísal dňa 21. 5. 2009 a pôvodný žalobca ako zhotoviteľ dňa 21. 9. 2009. V zmysle tejto zmluvy o dielo bola cena za uvedené dielo 225.731,94 €, ktorá bola následne zo strany pôvodného žalobcu vyfakturovaná a zo strany žalovaného uhradená. V zmysle vyjadrení žalovaného si tento žiadne práce navyše písomne ani ústne neobjednal...

Sťažovateľ vo svojich písomných vyjadreniach uvádzal, že zmluvu o dielo považuje za neplatný právny úkon, nakoľko nezodpovedá faktickým a reálnym skutočnostiam pri rekonštrukcii letiska Sliač. Zároveň sťažovateľ uvádzal, že žalovaný zaslal návrh zmluvy o dielo až dňa 21. 9. 2009, teda v čase, kedy boli všetky práce na rekonštrukcii letiska Sliač ukončené.

V uvedenej právnej veci sa konali pojednávania dňa 2. 7. 2012, 14. 2. 2013, 26. 2. 2015, 21. 5. 2015 a 1. 10. 2015. Na pojednávaniach boli vykonané výsluchy svedkov:

*██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████,
p. ██████████, ██████████ a ██████████...*

Na žiadosť sťažovateľa žalovaný doložil do spisu faktúry vystavené žalovaným jeho vyššiemu odberateľovi - spoločnosti ██████████ za ten istý stavebný objekt, v ktorých sú uvedené rovnaké položky prác a rovnaké množstvá prác, ako fakturoval sťažovateľ žalovanému. Identický nárok si žalobca uplatňuje v tomto konaní.

Sťažovateľ navrhol aj ďalšie dôkazy v konaní, ktoré súd nevykonával s odôvodnením, uvedeným na strane 31 Rozsudku OS, že by nesmerovali k preukázaniu žalovaného nároku a teda neboli potrebné. Išlo o konfrontácie svedeckých výpovedí najmä k rozsahu

vykonaných prác, v charaktere prác a určenia ceny týchto prác ako aj znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, ktorý by sa vyjadril k otázke vykonaných prác a ich nacenieniu. Súd však tieto dôkazy odmietol vykonať.

Napriek predloženým početným dôkazom, prvostupňový súd na základe zhodnotenia týchto dôkazov dospel k záveru, že sťažovateľ svoje dôkazné bremeno neunesol a žalobcu v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť trovy konania a to Rozsudkom OS.

Súd nemal zároveň za preukázané, že by pôvodný žalobca vykonal prípadné práce navyše za dodržania zmluvných dojednaní, vyplývajúcich z čl. 7 a 9 zmluvy o dielo. Súd mal za to, že pokiaľ zhotoviteľ vykoná práce nad dojednaný rozsah diela a nie sú dané podmienky podľa ust. § 549 Obchodného zákonníka pre vznik povinnosti objednávateľa zaplatiť zhotoviteľovi cenu primerane zvýšenú, nemôže zhotoviteľ hodnotu takýchto prác požadovať na základe pôvodnej zmluvy o dielo, nakoľko nie sú splnené podmienky na úhradu ceny navyše prác.

Porušovateľ 2 v Rozsudku OS ďalej konštatuje, že pohľadávka sťažovateľa na zaplatenie sumy vo výške 1.172.845,83 € účtovanej faktúrou č. 2010000041 nie je pohľadávkou vyplývajúcou z písomnej zmluvy o dielo uzatvorenej medzi pôvodným žalobcom a žalovaným, resp. táto skutočnosť nebola v konaní pred súdom preukázaná. A hoci aj žalovaný v rámci predsporovej komunikácie medzi účastníkmi navrhoval finančné vyrovnanie sumou 354.290,28 €, samotný návrh finančného vyrovnania nepreukazuje existenciu a dôvodnosť uplatneného nároku sťažovateľa. V odôvodnení Rozsudku OS súd uvádza, že až v prípade, ak by bolo v konaní bez akýchkoľvek pochybností preukázané, aký rozsah prác vykonal pôvodný žalobca pre žalovaného bolo by možné jednoznačne ustáliť, či a na akom skutkovom, právnom a zmluvnom základe vzniklo pôvodnému žalobcovi právo na ich zaplatenie, v akej výške a či mohla byť táto pohľadávka platne postúpená.

Porušovateľ v 2. rade preto Rozsudkom OS zamietol žalobu z dôvodu, že sťažovateľ v konaní neunesol dôkazné bremeno, a to najmä ohľadom tvrdenia, že pôvodný žalobca vykonal práce v rozsahu vyplývajúcom z listín, ktoré mali byť podkladom k vystaveniu spornej faktúry. Podstatou zamietajúceho Rozsudku bolo teda nepreukázanie vykonaných prác, ktoré pôvodný žalobca uplatnil faktúrou č. 2010000041 na sumu vo výške 1.172.845,83 €, z ktorej sťažovateľ uplatňoval svoj nárok. Porušovateľ v 1. rade sa v Rozsudku KS celom rozsahu stotožnil s výrokom aj odôvodnením Rozsudku OS.»

Proti rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, ktorú v súvislosti s namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru takto odôvodňuje:

„1. Porušovateľ v 1. aj 2. rade nevykonal navrhované dôkazy, ktorých vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci;

2. Porušovateľ v 1. aj 2. rade vec nesprávne právne posúdil;

3. Porušovateľ v 1. aj 2. rade dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.“

Sťažovateľka vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a rozsudku okresného súdu vznáša celkovo tri okruhy námietok.

I.1 Námietka nevykonania navrhovaných dôkazov, ktoré mali vplyv na konečné rozhodnutie vo veci

Sťažovateľka argumentuje predovšetkým tým, že všeobecné súdy neúplne zistili skutkový stav veci, pretože nevykonali navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, čím došlo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom a k porušeniu jej práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Sťažovateľka konkrétne tvrdí, že vo svojich písomných vyjadreniach navrhla vykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odboru stavebníctva pre účely posúdenia primeranosti vyfakturovaných cien stavebných prác a tiež posúdenia toho, či práce, ktoré vykonala jej právna predchodkyňa pre žalovaného, majú oporu v predložených podkladoch. Sťažovateľka ďalej navrhla vykonanie jednak konfrontácie výpovedí svedkov vypočutých v priebehu konania, keďže tieto výpovede sa podľa jej názoru rozchádzali v podstatných otázkach, a tiež vykonanie všetkých ňou predložených listinných dôkazov, ktorými preukazovala charakter vykonaných stavebných prác zo strany jej právnej predchodkyne.

K okruhu sťažovateľkou predložených dôkazných prostriedkov táto uvádza, že všeobecné súdy *„nedostatočne vykonali vyššie uvedené navrhované dôkazy a vôbec ich nevykonávali vo vzájomnej súvislosti, tak ako to vyplýva z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku, respektíve § 191 Civilného sporového poriadku“*.

Keďže podľa sťažovateľky všeobecné súdy odmietli vykonať ňou navrhované dokazovanie pre účely preukázania dôvodnosti uplatneného nároku, je toho názoru, že *„[p]rávna úvaha súdu v Rozsudku OS a Rozsudku KS o neunesení dôkazného bremena na strane žalobcu je arbitrárna a vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu súdom, z dôvodu nevykonania, respektíve nedostatočného vykonania žalobcom navrhovaných dôkazov.“*, postupom ktorým bola sťažovateľke zároveň aj *„odňatá možnosť konať pred súdom...“*.

I.2 Námietka nesprávneho právneho posúdenia veci

Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia veci, sťažovateľka tvrdí, že ak okresný súd *„posúdil zmluvu o dielo ako neplatnú, mal sa... bližšie zaoberať otázkou, či medzi účastníkmi sporu nevznikla iná zmluva – nepísaná, ktorá by mala stanovený rozsah diela a aj jeho cenu“*.

Sťažovateľka v tejto súvislosti uvádza, že *„[v] prípade ak mal súd za to, že pohľadávka uplatnená v predmetnom konaní nie je pohľadávkou vyplývajúcou z písomnej zmluvy o dielo a že v danom prípade pohľadávka vznikla z iného právneho titulu, mal súd nariadiť žalobcom navrhované znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, za účelom stanovenia rozsahu vykonaných prác a ich ceny“*.

Keďže okresný súd podľa sťažovateľky nevykonal všetky ňou navrhované dôkazy a dôkazy, ktoré vykonal, nedostatočne zhodnotil, tak *„na základe tohto nedostatočného zistenia skutkového stavu [dospel] k nesprávnym právnym záverom... a skutkové zistenie, ktoré je podkladom pre Rozsudok OS je vadné, nakoľko z vykonaných dôkazov nevyplynulo“*.

I.3 Námiетка nesprávných skutkových zistení

V súvislosti s uplatnenou námietkou sťažovateľka tvrdí, že dostatočným spôsobom preukázala rozsah prác, ktoré vykonala jej právna predchodkyňa, a to „jednotlivými prílohami faktúr ako aj stavebným denníkom [REDAKOVANÉ], do ktorého vpisoval odvedené práce za žalovaného a žalobcu p. [REDAKOVANÉ]“.

Sťažovateľka ďalej uvádza:

„Z listinných dôkazov, a to z faktúry č. 2010000041, zo súpisu prác vystavených spoločnosťou [REDAKOVANÉ], zo zápisov zo stavebného denníka rekonštrukcie vzletovej a pristávacej dráhy letiska Sliač spoločnosti [REDAKOVANÉ] ako aj z výpovedí svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a svedka [REDAKOVANÉ], je dostatočne preukázané, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] vykonala fakturované práce.“

Rozsah prác jednoznačne preukazuje potvrdenie spoločnosti [REDAKOVANÉ] adresované spoločnosti [REDAKOVANÉ], kde [REDAKOVANÉ] ako technický dozor stavby potvrdzuje, že firma [REDAKOVANÉ] vykonávala na vyššie uvedenej stavbe stavebné práce v rozsahu 1) km 0-0,300 výkop, hĺbka 600 mm, násyp zlomového kameňa hrúbka 400 mm, zhustený násyp 0-63 v hr. 100 mm, zhutnený násyp zo štrkodrvy – 32 v hr. 150 mm.

Rozsah prác preukazujú aj listiny označené ako rozpočet stavba rekonštrukcia letiska Sliač 2AS36001, 36002 objekt SO-02-1 navyše práce a objekt navyše práce.

Porušovateľ v 2. rade teda na tieto opakovane preukázané skutočnosti ako aj na listinné dôkazy, ktoré mu boli predložené, nedostatočne prihliadol a nedostatočne si ich zhodnotil. Porušovateľ v 2. rade len konštatoval, že stavebné denníky sú písané všeobecne, bez toho, že by podrobnejšie vyhodnotil ich obsah a to napriek tomu, že zápisy z jednotlivých dní obsahujú údaje o vykonaných prácach a aj množstvá, ktoré boli odpracované.“

Na základe už uvedeného sťažovateľka zastáva názor, že predloženými a navrhovanými listinnými dôkazmi uniesla dôkazné bremeno a preukázala rozsah vykonaných prác, pričom krajský súd, ako aj okresný súd „tieto dôkazy nezobral dostatočne

do úvahy a na základe tohto nedostatku dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a Rozsudok KS ako aj Rozsudok OS tak vychádza z nesprávneho vecného aj právneho posúdenia veci“.

V závere svojej sťažostnej argumentácie sťažovateľka uvádza, že „Rozsudok KS nespĺňa základné kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to predovšetkým z dôvodu, že Krajský súd Žilina sa pri rozhodovaní vo veci a v odôvodnení svojho Rozsudku KS nezaoberal právnymi argumentmi predloženým žalobcom v odvolaní a obmedzil sa výlučne na konštatovanie, že sa v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozsudku prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil, a to bez náležitého zdôvodnenia právnych úvah, ktorými sa riadil pri posudzovaní danej právnej veci, a to napriek skutočnosti, že žalobca opakovane poukazoval na skutočnosti, ktorými sa nezaoberal ani Okresný súd Žilina, a že navrhoval dôkazy ktorých vykonanie je nevyhnutné pre riadne rozhodnutie vo veci, pričom sa jednalo o také dôkazy, ktorú sú spôsobilé dokázať skutočnosti majúce pre rozhodnutie vo veci podstatný (rozhodujúci) význam, rovnako že súd nedostatočne vykonal jednotlivé dôkazy a ich vzájomný vzťah.“.

Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Ústavný súd Slovenskej republiky určuje, že rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 1. 10. 2015, sp. zn. 20 Cb/244/2010 a následne rozsudkom Krajského súdu v Žiline, zo dňa 26. 10. 2016, sp. zn. 13 Cob/115/2016 boli porušené základné práva Sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1. Ústavy Slovenskej Republiky a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 1. 10. 2015, sp. zn. 20 Cb/244/2010, v celom rozsahu zrušuje a rozsudok Krajského súdu v Žiline, zo dňa 26. 10. 2016, sp. zn. 13 Cob/115/2016, v celom rozsahu zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Žilina na nové konanie.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho

pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

Z týchto hľadísk preskúmal ústavný súd sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

V zmysle ustanovení čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným,

právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

II.1 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv rozsudkom okresného súdu

Ústavný súd stabilne vo svojej judikatúre týkajúcej sa otázky právomoci ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Sťažovateľka mala k dispozícii na ochranu označených práv proti rozsudku okresného súdu riadny opravný prostriedok, ktorý aj využila. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľky bol v odvolacom konaní krajský súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc na prerokovanie sťažnosti v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu, a preto sťažnosť z tohto dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv rozsudkom krajského súdu

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podstata argumentácie sťažovateľky, s ktorou spája porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu, sa koncentruje na námietky súvisiace s:

- nevykonaním ňou navrhovaných dôkazných prostriedkov;

- nesprávnym právnym posúdením veci, v rámci čoho sťažovateľka polemizuje výkladom podústavného práva uskutočneným všeobecnými súdmi;
- nesprávnymi a neúplnými zisteniami skutkového stavu veci – sťažovateľka v tomto smere namieta hodnotenie dôkazov a domáha sa ich prehodnotenia, v rámci čoho predkladá ústavnému súdu vlastnú skutkovú verziu veci, a
- nedostatočným odôvodnením rozsudku krajského súdu (pozri s. 5 – 7).

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnutý rozsudok krajského súdu za ústavne udržateľný a akceptovateľný z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatňuje.

Krajský súd vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia potvrdil rozsudok okresného súdu. Následne v úvodnej časti odôvodnenia označeného rozsudku rekapituloval podstatné časti rozsudku okresného súdu, argumentáciu strán nastolenú v odvolacom konaní a vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného okresným súdom v časti relevantnej pre toto konanie s poukazom na § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku uviedol, že *„sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu a v podrobnostiach naň odkazuje“*.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky sťažovateľky súvisiace s nevykonaním znaleckého dokazovania znalcom z oboru stavebníctva a konfrontácie ňou označených svedkov, krajský súd poukázal na príslušnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu, kde okresný súd ozrejmil svoje úvahy, prečo sťažovateľkou navrhované dokazovanie v tomto smere nevykonal, a ďalej uviedol, že *„[z]a situácie, kedy ani jeden zo svedkov v rámci svojej svedeckej výpovede neuvádzal také okolnosti, ktoré by umožňovali skutočný rozsah vykonaných prác ustáliť, je odvolací súd názoru, že ani konfrontácia výpovedí týchto svedkov na pojednávaní by nemohla prispieť k náležitému objasneniu tejto spornej otázky. Rovnako tak nemôže obstať ani dôkazný návrh žalobcu na nariadenie znaleckého dokazovania.“*

V súvislosti s požiadavkou sťažovateľky na nariadenie znaleckého dokazovania krajský súd konštatoval, že „[n]a to, aby znalecké dokazovanie mohlo viesť k záveru o dôvodnosti, či nedôvodnosti uplatneného nároku, ktorý žalobca požadoval titulom zaplattenia ceny prác realizovaných pre žalovaného, by z vykonaného dokazovania musel vyplynúť spoľahlivý podklad pre znalca tak, aby tento mohol ustáliť rozsah vykonaných prác a následne uskutočniť ich ocenenie...“.

Krajský súd ďalej uviedol, že „[n]eobstojí ani námietka žalobcu, že okresný súd sa nezaoberal ďalšími listinnými dôkazmi, napr. zápsmi zo stavebných denníkov vedených konzorciom na čele s [REDAKOVANÉ] (hlavný stavebný denník) a zápsmi zo stavebných denníkov [REDAKOVANÉ]. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na druhý odsek odôvodnenia rozsudku okresného súdu (strana 30 rozsudku), kde sa okresný súd okrem iného zaoberal stavebným denníkom, ktorý je súčasťou spisového materiálu na č. l. 122 spisu, ktorý viedla spoločnosť [REDAKOVANÉ], a tiež stavebným denníkom spoločnosti [REDAKOVANÉ] (č. l. 540 a nasl. spisu). Po oboznámení sa s týmito stavebnými denníkmi odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že z týchto stavebných denníkov nie je možné jednoznačne vyvodiť rozsah prác, ktoré mal právny predchodca žalobcu pre žalovaného realizovať. Zápisy v týchto stavebných denníkoch sú zápsmi všeobecnými, ktoré neumožňujú určiť konkrétny rozsah vykonávaných prác a subjekt tieto práce vykonávajúci. Okrem toho v zhode so súdom prvého stupňa možno poukázať na skutočnosť, že žalovaný obsah predložených stavebných denníkov spochybnil, čím popretím ich pravosti zo strany žalovaného prešlo dôkazné bremeno ohľadom preukázania relevantných skutočností, ktoré z týchto stavebných denníkov mali vyplývať, na žalobcu.“.

Podľa názoru krajského súdu nie je dôvodná ani argumentácia sťažovateľky týkajúca sa „Zmenových listov z hľadiska autorského dozoru zo dňa 22. 3. 2010, listu AGA – LETISTE zo dňa 26. 4. 2010, geotechnického posudku zo dňa 24. 7. 2009 (č. l. 604-609 spisu), protokolov výsledkov statických zaťažovacích skúšok a kópie časti technickej správy z projektovej dokumentácie (č. l. 610 a nasl. spisu).“.

Krajský súd je toho názoru, že ani tieto „doklady vzhľadom na ich obsah nie sú spôsobilé objasniť medzi stranami sporné okolnosti týkajúce sa predovšetkým rozsahu a ceny prác, ktoré mal právny predchodca žalobcu pre žalovaného vykonať. Jedná sa o technické doklady týkajúce sa charakteru prác vykonávaných na rekonštrukcii vzletovej a pristávacej dráhy a doklady týkajúce sa zmenových listov z hľadiska autorského dozoru, ktoré však nepreukazujú práce vykonané právnym predchodcom žalobcu a zároveň nie sú potvrdené žalovaným.“.

K námietke sťažovateľky, že okresný súd sa nedostatočne vysporiadal s faktúrami, ktoré žalovaný vystavil voči spoločnosti [REDAKOVANÉ], a ktorými mal fakturovať totožný rozsah prác ako právna predchodkyňa sťažovateľky žalovanému, krajský súd po oboznámení sa s týmito faktúrami uviedol, že „z ich obsahu nie je možné dospieť k záveru, že predmetom fakturácie žalovaného by boli tie práce, ktoré žalobca tvrdil, že boli vykonané spoločnosťou [REDAKOVANÉ]. Žalobca sám v podanom odvolaní neuviedol, ktoré konkrétne práce z tejto fakturácie žalovaného voči spoločnosti [REDAKOVANÉ] považuje za práce, ktoré majú byť totožné s prácami vykonanými spoločnosťou [REDAKOVANÉ] pre žalovaného“. V tejto súvislosti krajský súd poukázal „aj na vyjadrenie konateľa žalovaného [REDAKOVANÉ] na pojednávaní pred okresným súdom dňa 26. 2. 2015 (č. l. 475 spisu), v zmysle ktorého suma 850,000 Eur bez DPH, ktorú žalovaný fakturoval firme [REDAKOVANÉ], sa skladala z prác viacerých podzhotoviteľov okrem firmy [REDAKOVANÉ], pričom pre firmu [REDAKOVANÉ] uskutočňovali aj ďalšie práce cez iných subdodávateľov, konkrétne napr. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktoré sú následne súčasťou súpisu prác pre firmu [REDAKOVANÉ] (č. l. 477)“.

V súvislosti s námietkou sťažovateľky týkajúcou sa nesprávneho zistenia skutkového stavu veci „ohľadom nepreukázania rozsahu prác vykonaných spoločnosťou [REDAKOVANÉ] pre žalovaného“, krajský súd uviedol, že „po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a predovšetkým s listinnými dôkazmi, na ktoré žalobca poukázal v súvislosti s tvrdením o preukázaní rozsahu prác vykonaných spoločnosťou [REDAKOVANÉ] pre žalovaného, konštatuje, že z týchto listinných dôkazov rozsah vykonaných prác nie je možné ustáliť. V zhode so súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že doklady,

od ktorých žalobca odvodzuje ním tvrdený rozsah vykonaných prác sú vo všeobecnosti dokladmi, ktoré boli vystavené bez akejkoľvek súčinnosti žalovaného. Jedná sa hlavne o jednostranne právnym predchodcom žalobcu, teda spoločnosťou [REDACTED], vystavené listiny, z ktorých nie je možné zistiť akýkoľvek prejav súhlasu žalovaného s ich obsahom. Rozsah vykonaných prác bez ďalšieho nevyplýva ani z potvrdenia spoločnosti [REDACTED] (č. l. 62 spisu), ktoré obsahuje len všeobecný popis prác vykonávaných spoločnosťou [REDACTED], z ktorého nie je možné rozsah prác presne určiť.“.

Na základe už uvedeného krajský súd uviedol, že „žalobca svoje dôkazné bremeno ohľadom tvrdenia, že jeho právny predchodca spoločnosť [REDACTED] vykonal pre žalovaného práce v žalobcom tvrdenom rozsahu, ktoré boli následne fakturované faktúrou č. 2010000041 na sumu 1.172.845,83 Eur, neunesol, čoho dôsledkom je rozhodnutie súdu, ktoré je pre žalobcu ako nositeľa dôkazného bremena nepriaznivé“.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia rozsudku krajského súdu vo väzbe na obsah sťažnostnej argumentácie sťažovateľky nezistil, že by napadnuté rozhodnutie krajského súdu riešilo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany takým spôsobom, že by tým zasahovalo do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru.

Z citovaných častí odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že v posudzovanej veci všeobecné súdy na základe ustáleného skutkového stavu veci, ktorý ústavný súd s odkazom na svoju rozhodovaciu činnosť nemôže prehodnocovať, dostatočne rozviedli úvahy, ktoré ich viedli k meritórnym zisteniam, a primeraným spôsobom objasnili dôvody, pre ktoré nebola sťažovateľka so svojou meritórnou argumentáciou úspešná.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že rozhodujúcim dôvodom, ktorý viedol k procesnému neúspechu sťažovateľky, bolo neunesenie dôkazného bremena v otázke preukázania rozsahu ňou vykonaných prác, ktoré na základe daňového dokladu (faktúry) č. 2010000041 požadovala od žalovaného uhradiť.

Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd sa dostatočným spôsobom vyrovnal s podstatnými námietkami sťažovateľky uvedenými v jej odvolaní, ako aj so všetkými okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol postup, akým dospel k tomuto rozhodnutiu, zrozumiteľne a dostatočným spôsobom objasnil svoje úvahy, prečo sa s dôkaznými návrhmi sťažovateľky odmietol zaoberať (znalecký posudok a konfrontácia ňou označených svedkov). Nejde tak o tzv. opomenuté dôkazy, ktoré by mohli zakladať protiústavnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietaný spôsob hodnotenia dôkazov zo strany všeobecných súdov, ústavný súd už viackrát vyslovil názor, podľa ktorého do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Do obsahu označených práv nepatrí ani právo účastníka konania a tomu zodpovedajúca povinnosť všeobecného súdu vykonať všetky účastníkom konania navrhnuté dôkazy.

Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, je ústavne akceptovateľné, pričom nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by ho bolo možné považovať za popierajúce zmysel základného práva na súdnu ochranu, keďže krajský súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel, a založil ich na skutkových zisteniach. V okolnostiach danej veci nič nesignalizuje, že by ním mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 dohovoru. Uvedené platí aj v prípade, keď sa podstata skutkových a právnych úvah sťažovateľky odlišovala od názoru všeobecných súdov, ktoré síce rozhodli spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, avšak svoje rozhodnutia dostatočne odôvodnili na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať.

Na základe už uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľkou uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia krajského súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z uvedených dôvodov sa sťažovateľke v okolnostiach danej veci pre zjavnú absenciu ústavnoprávne relevantnej argumentácie nepodarilo preukázať namietané porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru, reálnosť ktorých by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z už uvedených dôvodov bolo preto potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018